

ՄԵԾ ՃԱՄԲՈՐԴԸ

Քեզի՛ կը նուիրեմ այս երգը, ո՛վ Մարդ, որ հղօրարար Մահէն զէպի Յոյս, և Սարկութենէ զէպի Ազատութիւն կը զիմեա, միշտ զէմքդ եղբայրութեան արեղակին չողերովը լուսաւորուած :
Կ. Է.

Ա.

Ժամանակին արիւնափառ
Ճամբաներուն վրայ՝ ուժասպառ
Կը քալէ ան,
Մրրիկներու ապերասան
Հարուածին տակ
Կորաքամակ :
Հաւատքի հին ցուպը տոկուն,
Ա՛յ կիսամաշ, իր քայլերուն
Կ'ըլլայ ուղղիչ :
Յոյսի մախաղն ուսին՝ քիչ քիչ
Կ'ըլլայ քափուր
Յոյզերէ բիւր :
Մագերուն մէջ սըգատըխուր,
Ծանր յոգնութեան փռշին է կուր
Որ կը նստի :
Կըքոտ ծունգերն ալ հանգըստի
Գոյ ակութիւն
Կը կարօտին :
Յաւի մը պէս դեռ ցնցոտին
Իր մէջքին շուրջ քելով մ'յետին
Կը փաթըրի,
Ու, յօշոտուած նըման քեւի՝
Փետուր փետուր
Եղեռնաբոյր :
Բայց աչքերն իր դեռ կը նային
Հեռու. անոնց մէջ երկնային
Ուժերն համայն
Այնքա՛ն բոցեղ կը շողշողան՝
Որ գիտես դեռ

Կամքն է անմեռ :

Ոտքերն անոր արեւնե՛ր են
Կասկածանքի կայծքարերէն
Զոր նենգութիւնն՝
Անհա՛շտ՝ ցանեց անոր նամբուն
Որ կ'երկարի
Տարուէ տարի
Ըսկըսելով մուք խորերէն
Մեր այս երկրին, ու ձորերէն
Մագըլցելով,
Մերք սողալով, մերք հերձելով՝
Կ'երբայ հեռո՛ւն՝
Կատարներուն :
Անցեր է ան ինչպէս ուրու՝
Լաքիւրիներուն Ոնիրներու
Արիւնաներկ :
Լայնշի վերքն այդ իր կուրծքին մերկ՝
Բի՛րտ, անողո՛ք՝
Բացին անոնք :
Մացառներէն Ոխ ու Քէնի,
Դառնակոշկոն, քալեց անի :
Կաքիլ կաքիլ
Արիւնե՛ր են կուրծքն անաթիլ :
Մի՛սն է տըւեր
Ճանկերու կեր :
Բայց յուսաշող երազն իր վառ
Ո՛չ մէկ ուժի ինկաւ աւար :
— Երազն այդ մեծ՝
Ճամբորդը միշտ առաջնորդեց
Խաւարէն՝ յոյս,
Ու մահէն՝ յոյս :

Բ .

Ու նամբուն կէսն ան հագիւ հագ
Գեռ ըսպառեց : Սարերն անհաս
Նո՛ր կ'երեւին ,
Որ ընկըզմած ծոցն արեւին՝
Կ'ըջան փարփառ
Բուռ բուռ գոհար :
Չեռֆին մէջ ա'լ ցուպն հաւատֆի
Ծըլարձակուած պիտի ծաղկի՛ .
Մախաղն յոյսի՝
Պիտի լեցուի ըզձի , լոյսի
Սիրագորով
Մարգրիտներով
Զոր մատներն իր մուք օրերէն
Հատիկ հատիկ հաւաքեալ են՝
Այնֆա՛ն դողդոջ ,
Վանկերուն պէս լուսարողոջ
Ու երկնային
Երգի մը հին :
Նոր պիտի զգայ ան ֆաղցրութիւնն
Իր շուրջ սլացող մրրիկներուն ,
Ու սիրտն ալլալի՝
Բո՛ց պիտ' ըլլայ լուսաղալալի՝
Թառած անոնց
Թեւերուն խոնջ :
Վստահ իրենց յաղթանակին՝
Կարօտներ կան որ իր հոգին
Պիտի տանջեն ,
Բողբոջելով իր իսկ մէջէն ,
— Յաւերժօրէն
Պիտի կանչեն
Զինքը հրգօր կարօտներն ալդ՝
Նոր սէրերու կարմրախայտ
Վարդաստանին ,
Ուր ցաւերն իր պիտ' անհետին
Ըստուերի պէս՝
Երբ օրն է կէս :
Գլուխ պիտի ծռէ լոկ Գեղեցկին՝
Անմահութեան իր պապակին
Յագուրդ տալու ,
Եւ Արուեստի ձայնին հըլու ,
Պիտի կերտէ
Մարգարիտէ
— Հանուած հոգւոյն ալքերէն խոր —
Լուսասպիտակ Պանթէոն մ'որ
Արեւին մէջ

Արեւին պէս ցոլֆով մ'անվերջ
Պիտի վառի
Ու բուրվառի :
Այսպէ՛ս , խըլուած սուրն Արէսի
Պիտի դընէ ան Թեմիսի
Պատուանդանին ,
Երկրպագէ պիտի Պանին ,
Եւ Աստղիկին
Կանգնէ բազին :

Գ .

Ճամբորդը ալդ , մա՛րդը վաղուան ,
Անանձնասէր , աներկեւան ,
Հրգօր , արու ,
Ազատ՝ նրման մրրիկներու
Վնռական , հաշտ ,
Ընկերապաշտ :
Շղթայի տակ պիտ' առնէ ան
Արհաւիրքները բընութեան ,
Անոնց դրդիչ
Աստուածներով — անֆա՛կ , խեղդի՛չ ,
Լուսաֆանդա՛կ
Շղթայի տակ :
Օղերուն մէջ տորմիղներն են
Որ ծագէ ծագ պիտի չըւեն
Նրման շողին .
Մարդն՝ երկընֆին փառքը հողին
Պիտի խառնէ ,
Պիտի յառնէ
Հիմայ անի՝ մա՛րդ ու աստուած :
Պիտի կանգնին մարմար մարմար
Տէրութիւններն ազատավար :
— Ոստաններն հին
Վերընձիւղում մը գարնային
Պիտի հագնին ,
Ու մեծ Ակնին
Գոգը անոնց պիտի տեղայ
Օրհնութիւններ հազարամեայ .
Ու , խաղաղի՛կ՝
Եղեմական ինչպէս ծաղիկ՝
Կեանքը պիտի
Լայն լայն փքքի :

Դ.

Ո՛վ մարդ, ո՛վ մարդ, տիեզերքին
 Լոյսը վառուած այդ բու դէմքին,
 Ո՛ւր կը նայիս ...
 Քեզի համար ծովերն յասպիս
 Կը թաւալին,
 Ու կը փայլին
 Երկինքներու աստղերն համբուն .
 Դուն կեդրոնն ես այս ամենուն,
 Վըսեմ հոգին,
 Արարչութեան մեծ երկունքին
 Մեծապայծառ
 Զֆնա՛ղ պատմաւ :
 Արեւներն այս որ կը ծագին,
 Գարուններն այս որ կը ծաղկին,
 Գետեր նապուկ՝
 Որ բուստերու լուսափափուկ
 Անտառներէն
 Համբարդներ եմ,
 Եւ ամէն շունչ, եւ ամէն հունչ,
 Որոտագին կամ անշըշունչ,
 Վարն ու վերել,
 Տարբերը չորս՝ հագարածել
 Քե՛զ կ'որոնեն
 Յաւերթօրէն .
 Զի իրերու հա՛մբը տոամին՝
 Միա՛կ, տրոփո՛ւն, բոցամարմին՝

Իմա՛սուն ես դուն . . .

— Երբ չըկայիր Դուն՝ Բընութիւնն
 Իր մէջ ըզֆեզ
 Ունէր ինչպէս
 Բացուող երազ մ'անծայրածիր,
 Արտասանուող փերթուած մ'անգիր,
 Հըրալեզու,
 Տըրուեցաւ Քեզ երկինքներու
 Շընորհն աննառ,
 Ու՛ խօսեցա՛ր . . . :
 Աստուածային խօսքն առաջին,
 Մեծ Գալիֆին, համբը Լուսին՝
 Դո՛ւն խօսեցար,
 Զոր արդ լուսինն տակ ոսկեսար՝
 Բանաստեղծն այս
 Կ'ունկնդրէ պարզ :
 Ու կ'օրհնէ քեզ, չարդ ու բարիդ,
 Սրտիդ երազն ու հաննարիդ
 Լո՛յսն արփական .
 Թող բոցին մէջ անապական
 Յաղթանակիդ՝
 Երգէ՛ հոգիդ, 66116616
 Ու զերթ երանգ, բոյր, ձեւ ու ձայն՝
 Ծաւալանա՛յ լուսածածան,
 Ընդգրկելով
 Տարբերն ամէն՝ անո՛ւշ գովով,
 Ըլլայ անհո՛ւն
 Լինելութիւն . . . :

Կ. ԷՕՔՍԻԻԶԵԱՆ

Նիւ Եօրթ